

Υπερβολική ζέστη, καύσων: Καμμιὰ βολὰ τὸν Αὐγουστο κάνει γεροντόκαψες.

γεροντοκέλλι τό, Ἀμοργ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὖσ. κελλί.

Οἰκία ἢ δωμάτιον οἰκίας ἐνθα διαμένουν μόνον γέροντες ἢ γραῖαι: Γεροντοκέλλι εἶναι ἐδῶ μὴ γυρεύης πάστρα.

γεροντοκλέφτης ὁ, Πελοπν. (Αἰγ.) γεροντόκλεφτας Πελοπν. (Αἰγ. Πάτρ.) γεροντόκλεφτος Ἀστυπ. γιροντόκλιφτους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὖσ. κλέφτης.

Ὁ «κλέφτης», ὁ ἀγωνιστὴς τῆς Ἐπαναστάσεως, εἰς γηραιὰν ἡλικίαν Πελοπν. (Αἰγ. Πάτρ.) || Ἀσμ.

Ἵς τὸ δρόμο πὺν πηγαῖναν καὶ Ἵς τῇ δεμοσά

παντήσαν ἓνα γέρο, γεροντόκλεφτα

Πάτρ. 2) Κλέφτης φυγοδικῶν, γηραλέος ἀλλ' εὖρωστος καὶ μεγαλόσωμος Ἀστυπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.): Μὰ αὐτὸς ἦτανε γεροντόκλεφτος καὶ τριγύριζε σὲ κείνα τὰ μέρη (ἐκ παρμυθ.) Ἀστυπ. Ἐνας γιροντόκλιφτους Αἰτωλ.

γεροντοκλωνιάζω ἀμάρτ. γεροντοκλωνιάζω Κάρπ. Λέρ. Ρόδ. ἔροντοκλωνιάζω Κάσ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ ρ. κλωνιάζω.

Γηράσκω καὶ ἀφίνω ἀπογόνους (ἢ μεταφορὰ ἐκ τῶν δένδρων, τὰ ὅποια ἡλικιούμενα ἀποκτοῦν νέους κλώνους) ἐνθ' ἄν. || Ἀσμ.

Σὰν τὸν ἀπλάτανον τῆς Κῶς νὰ γεροντοκλωνιάσῃ τὸ χρουσανδροῦνάκι μας, παιδιὰ παιδῶν νὰ πιάσῃ Κάρπ.

Τ' ἀνδρόννομ βοὺ ἵνηκε νὰ ζήσῃ νὰ γεράσῃ,

σὰν τὸν ἀπλάτανον τῆς Κῶς νὰ ἔροντοκλωνιάσῃ Κάσ.

γεροντοκοιλιά ἡ, ἀμάρτ. ἔροδοκοιλιά Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὖσ. κοιλιά.

Κοιλιά γηραλέου ζώου: Μιὰ γοιλιά τοῦ βουδιῶ πήραμε, μὰ ἦτονε ἔροδοκοιλιά πρέπει καὶ δὲν ἐσθάρανε γαθόλου (ἐσθάρανε=ἔβρασε).

γεροντοκολιά ἡ, ἀμάρτ. ἔροδοκολιά Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὖσ. κολιά.

Ἡ μεστή, σκληρὰ κολιά (=εἶδος σκολύμου): Εὐτὲς εἶναι ἔροδοκολιές! Τοῦ κόσμου τὰ ξύλα θὰ κάψῃς νὰ τσι μαερέψῃς. Δὲν εἶχεν ἄλλα χόρτα κ' ἤφερες τσι ἔροδοκολιές ἐτοῦτες;

γεροντοκομεῖο τό, Λεξ. Περίδ. Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημητρ. ἔροδοκομεῖο Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. οὖσ. γεροντοκομεῖον.

Γεροκομεῖο 1, ὁ βλ., ἐνθ' ἄν.: Νὰ μὲ κάμετε θέτε νὰ πουλήσω τὰ πράματά μου νὰ σηκωθῶ νὰ πάω Ἵς τὸ ἔροδοκομεῖο (πράματα=κτηματικὴ περιουσία) Ἀπύρανθ. Ἵς τὸ ἔροδοκομεῖο τὸν ἐδιήσα, λέει, τὸ γαρορρίζικο! αὐτόθ. Ἵς τσι πολιτεῖες ἔχει ἔροδοκομεῖα κι ὅτινα μὴν ἔχῃ κανεὶς δικοὶ δ' ἀθρῶποι, πὰ' ἐκεῖ καὶ ἔροδοκομίζεται (ὅτινα=ὅταν, ἄν) αὐτόθ.

γεροντοκόμισμα τό, ἐνιαχ. ἔροδοκόμισμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γεροντοκομῶ, παρὰ τὸ ὅποιον καὶ γεροντοκομίζω.

Τὸ γεροκόμισμα, ὁ βλ.: Μὰ εἶδα ἔροκόμισμα τοῦ καμε; Πρὶ ἔρας' ἐπέθανε. Μὰ νιὸς ἐδὰ εἶν' ἀκόμα δὲν εἶν' ἀκόμα τοῦ ἔροδοκομισμάτου!

γεροντοκομῶ Σίφν. Τῆν. — Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. Δημητρ. γεροδοκομῶ Κρήτ. (Νεάπ. Ρέθυμν.) γεροντοκομῶ Κῶς (Καρδάμ.) ἔροδοκομῶ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γεροντοκομῶν Εὐβ. (Κουρ.) γεροδοκομίζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἔροδοκομίζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Τὸ Βυζαντ. ἀμάρτ. γεροντοκομῶ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Βυζαντ. γεροντοκομικός καὶ τῶν Βυζαντ., πιθανότατα δὲ καὶ Ἑλληνιστ., γεροντοκομεῖον, γεροντοκόμος. Πβ. καὶ γεροκομῶ.

Γεροκομῶ 1, ὁ βλ., ἐνθ' ἄν.: Ὁ πατέρας μου γεροντοκομῶν τοὺς γέρους γονιούς του Κουρ. Ἵς τὸν ἔγεροντοκομῆσα τόμ-πατέρα μ-μας Καρδάμ. Ἀχ θε μου, καὶ βέφε μας ἓνα γοπέλι νὰ μᾶσε γεροδοκομήσῃ Ρέθυμν. Ἵγραφε ὅλη δου τῇ βεριουσία Ἵς τὴν ἀνιριά δου, γιὰ νὰ τότε γεροδοκομήσῃ Νεάπ. Ἵς τσι πολιτεῖες ἔχει ἔροδοκομεῖα κι ὅτινα μὴν ἔχῃ κανεὶς δικοὶ δ' ἀθρῶποι, πὰ' ἐκεῖ καὶ ἔροδοκομίζεται Ἀπύρανθ. Τὸν ἵπηρε γαί τὸν ἔροδοκόμῃσε γαί τσ' ἵγραφε δὴ βεριουσία δου αὐτόθ.

γεροντοκοπέλα ἡ, σύνθη. γεροδοκοπέλα Κύθηρ. κ.ά. γιροντουκοπέλα βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὖσ. κοπέλα.

Γεροντοκόρη, ὁ βλ.

γεροντοκοπελιά ἡ, ἀμάρτ. γεροδοκοπελιά Κρήτ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὖσ. κοπελιά.

Γεροντοκόρη, ὁ βλ.

γεροντοκόπελο τό, ἀμάρτ. ἔροδοκόπελο Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὖσ. κοπέλι.

Ἀνὴρ προκεχωρημένης ἡλικίας παραμείνας ἄγαμος: Ἐροδοκόπελο ἔομαινε κ' εὐτὸς ὁ καμένος. Τώρα πιά δὲ ὑρεῖνγαι. Ἐπαδρεύτησα δῶρα ἱὰ δὲ δυὸ-τρία ἔροδοκόπελα. Συνών. εἰς λ. γεροντογιός.

γεροντοκοπελούδα ἡ, ἀμάρτ. ἔροδοκοπελούδα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἔροδοκοπέλουδα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἔροδοκοπέλουδο τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὖσ. κοπελούδα.

Γεροντοκοπέλα, ὁ βλ.: Ἀρέσουσί σου οἱ ἔροδοκοπελούδες. Ἐπόμενε γ' εὐτὴ κ' εἴνηκε ἔροδοκοπέλουδο. Συνών. βλ. εἰς λ. γεροντοκόρη.

γεροντοκόπι τό, Τῆλ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -κόπι, διὰ τὴν ὁποίαν βλ. Γ. Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 245 κ.έξ. Συνών. βλ. εἰς λ. γεροντοβόσκι.

Γεροντομοίρι, ὁ βλ.: Τὸ ἀνῶι τό ἔχασε γιὰ γεροντοκόπι.

γεροντοκόρη ἡ, κοιν. καὶ Τσακων. (Χαβουτσ.) γιροντουκόρ' πολλαχ. βόρ. ἰδιώμ. γιροντουκόρ' Ἡπ. (Δωδών.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὖσ. κόρη.

Κόρη εἰς προκεχωρημένην ἡλικίαν, διὰ τὴν ὁποίαν παρῆλθεν ἡ ὥρα τοῦ γάμου κοιν.: Ὁ ἓνας τῆς μύριζε, ὁ ἄλλος τῆς βρώμαγε, ὥσπου ἔμεινε γεροντοκόρη κοιν. Πο-

μείναισι γεροντοκόρες Εὐβ. (Βρύς.) Σ' αὐτὸ τοῦ χουριό
ἔχουν ἓνα σουρὸ γιρουντοκόρις Ἦπ. (Κουκούλ.) Τηναὶ
μενάτ' γεροντοκόρη (=αὐτὴ ἔμεινε γεροντοκόρη) Τσικων.
(Χαβουτσ.) Συνών. γεροντοκοπέλα, γεροντοκοπελιά,
γεροντοκοπελούδα, γεροντοκόριτσο, γεροντονιά.
β) Γυνὴ μεγάλης πῶς ἡλικίας καὶ δυστρόπου χαρακτήρος
κιν.: Γεροντοκόρη εἶσαι καὶ κάνεις ἔτσι;

γεροντοκοριάζω σύνθηθ. γιρουντοκοριάζου Μακεδ.
(Βέρ.).

Ἐκ τοῦ οὐσ. γεροντοκόρη καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ιάζω.

Ἐπὶ γυναικῶν, μένω ἄγαμος, γηράσκω ἀνύπανδρος σύνθηθ.:
Μείναν ἀνύπαντρες οἱ ξαδέρφες μου καὶ γεροντοκοριάζανε
Πελοπν. (Γαργαλ.) Παντρέφου, Τασά μου, τώρα πού 'ν'
ὁ καιρὸς σου, γιατί θὰ μείνης καὶ θὰ γεροντοκοριάζης αὐτόθ.
Γιρουντοκόριασι, πάει κατὰ διαβόλ' Βέρ.

γεροντοκορίζω λόγ. σύνθηθ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. γεροντοκόρη καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ίζω.

Γεροντοκοριάζω, δ βλ.

γεροντοκορισμός ὁ, ἐνιαχ.
Ἐκ τοῦ ρ. γεροντοκορίζω.
Αἱ διαφοροὶ ἰδιοτροπίαι, οἱ ἀήθεις τρόποι τῆς ἀνυπάνδρου
ἡλικιωμένης γυναικός. Κατ' ἐπέκτασιν ἡ λ. χρησιμοποιεῖ-
ται καὶ ἐπὶ ἀνδρὸς δυστρόπου χαρακτήρος.

γεροντοκορισιάζω Ι.Δραγούμ., "Οσοὶ ζωντ.², 75.
Ἐκ τοῦ οὐσ. γεροντοκόριτσο.
Ἀποκτῶ ψυχολογίαν γεροντοκόρης, μαραίνομαι: Ἡ ψυχὴ
τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖ πέρα εἶναι πάντα ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ,
μὰ τὴν ἔχει ζαρῶσει, μικρύνει, σταφιδιάσει, γεροντοκορι-
σιάζει... ἡ ἀπιστία καὶ ἡ παλιανθρωπιὰ τῶν ἀρχόντων.

γεροντοκόριτσο τό, Μεγίστ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. κ.ά.)
Σῦρ. κ.ά. — Κ.Παλαμ., Γράμματ. 1, 132. Ι.Δραγούμ., "Ο-
σοὶ ζωντ.², 119 καὶ 147. — Λεξ. Ψύλλ. Βλαστ., 411
γεροντοκόριττον Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) γεροδοκόριτσο Ζάκ.
Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθηρ. γεροντοκόρ'τσο Ἦπ. κ.ά. γιρουντο-
κόρ'τσου Ἦπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. γιρουντοκόρ'τσου Θράκ.
(Αἶν.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. κορίτσι.
Γεροντοκόρη, δ βλ.

γεροντοκόρος ὁ, σύνθηθ. γεροδοκόρος Πελοπν. (Ξεχώρ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. γεροντοκόρη.
Ἀνὴρ περασμένης ἡλικίας παραμείνας ἀνύπανδρος σύνθηθ.:
Δὲν ἐπῆρε καμίνια νὰ παντρευτῇ κ' ἔμεινε γεροντοκόρος
Πελοπν. (Γαργαλ.) Ὁ καφερός ὁ Σωκράτης μὲ τόσες
ἀδερφάδες ἔμεινε γεροδοκόρος Πελοπν. (Ξεχώρ.) Συνών.
εἰς λ. γεροντογιός. β) Μεταφ., ἄτομον παράξενον καὶ
δυστρόπον σύνθηθ.: Ἀς 'τονε φτούνονε τὸ γεροντοκόρο κι
ἄς τὰ βάνη μὲ τὰ ρούχα του (ἄς ἐρίζη μόνος του) Πελοπν.
(Μεσσην.)

γεροντόκοιτα ἡ, Ἦπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Σουδεν.
Πάτρ. κ.ά.) γεροδόκοιτα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)
Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. κόιττα.
Ἡ γηραλέα ὄρνις ἐνθ' ἀν.: Παροιμ. Ἀξίξ' ἡ γεροντό-
κοιτα σαράντα πουλλακίδες (ἡ πεῖρα τῶν γεροντοτέρων

εἶναι ἀξιοτέρα τῆς δυνάμεως τῶν νεωτέρων) Ἦπ. Μιὰ
γεροδόκοιτα γιὰ δέκα πουλλακίδες (ὁμοία μὲ τὴν προη-
γουμ.) Κίτ. Μάν. Ἡ γεροντόκοιτα ἔχει τὸ ζουμί (ἐπὶ τῶν
ἡλικιωμένων γυναικῶν αἱ ὁποῖαι ἔχουν πεῖραν εἰς τὴν ἐρω-
τικὴν τέχνην) Πάτρ.

γεροντοκούβεντο τό, ἀμάρτ. γιρουντοκούβεντου
Στερελλ. (Περίστ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. κουβέντα.

Μακρὰ καὶ ἀτελείωτος συζήτησις γερόντων: Ἔστ'σαν
τοῦ γιρουντοκούβεντου κ' ἰννιὰ ἔχ' οὐ μῆνας (ἄρχισαν
ἀτελείωτον συζήτησιν ἀδιαφοροῦντες διὰ τὴν ἐργασίαν των).

γεροντοκουζουλαίνω ἀμάρτ. Μέσ. γεροδοκουζου-
λαίνομαι Κρήτ. (Σέλιν.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ ρ. κουζουλαίνω.

Καθίσταμαι κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν ἀνόητος, μω-
ρός: Δὲ μ' ἄφηκε νὰ σταθῶ σὲ χλωρὸ κλαδί, μὰ δὲν
κατέω γῆ ἐγεροδοκουζουλάθηκα γῆ τ' ἀπόχρονό δου εἶναι
(τ' ἀπόχρονό δου=τὰ τελευταῖα τῆς ζωῆς του).

γεροντοκουμαριά ἡ, ἀμάρτ. γεροδοκουμαριά Πελοπν.
(Νεάπ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. κουμαριά.

Ἡ γηρασμένη κουμαριά: Ἀμα δώσης μιὰ σὲ 'κείνη
τὴ γεροδοκουμαριά, θὰ βγῇ μὲ οὐλὴ τὴ ρίζα.

γεροντόκουρβα ἡ, ἀμάρτ. ἔροδοκουρβα Νάξ. (Ἀπό-
ρανθ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. κούρβα.

1) Πόρνη μεγάλης ἡλικίας καί, κατ' ἀκολουθίαν, πολύ-
πειρος. 2) Σκωπτικῶς, οἰαδήποτε ἐλευθερόστομος γυναικὴ
μεγάλης ἡλικίας.

γεροντόκρεας τό, ἀμάρτ. γεροδόκρεας Δ.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. κρέας.

Κρέας γηρασμένων αἰγοπροβάτων.

γεροντοκρίαρος ὁ, Πελοπν. (Δημητσ. κ.ά.) γεροδο-
κρίαρος Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. κρίαρος, μεγεθ.
τοῦ κριάρι.

Κριὸς μεγάλης ἡλικίας ἐνθ' ἀν.: Γνωμ. Γεροδοκρίαρος
ἀρνὶ καὶ βέτουλας κατσίκι (ἐνν. δίνει ἐκ γηραλέων κριῶν γεν-
νῶνται καλοὶ ἀμνοί, ἐκ νέων δὲ τράγων καλὰ ἐρίφια) Κεφαλλ.
Τὸ γνωμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. Συνών. γεροκρίαρος, γε-
ροντόκριος.

γεροντόκριος ὁ, ἀμάρτ. ἔροδοκ-κριος Κάσ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. κριός.

Γεροντοκρίαρος, δ βλ.

γεροντοκρίνω ἀμάρτ. γεροντοκρένω Εὐβ. (Ψαχν.)
γιρουντοκρένου Σάμ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ ρ. κρίνω.

1) Λέγω τι ἀπερισκέπτως ὡς γέρον με ἡλαττωμένην τὴν
διάνοιαν Εὐβ. (Ψαχν.) Σάμ.: Ρέ, σεῖς τί κάνετ' δῶ; — Νά,
δῶ γεροντοκρένομ' Ψαχν. Τί γεροντοκρένετ' σεῖς αὐτοῦ;
(χλευαστικῶς πρὸς νέους συζητοῦντας) αὐτόθ. 2) Κατα-
κρίνω τινὰ ὡς ἀνόητον γέροντα Σάμ.: Δὲ θέλου νὰ μὴ γι-
ρουντοκρέν' νι.

